

UJ CIMBORA

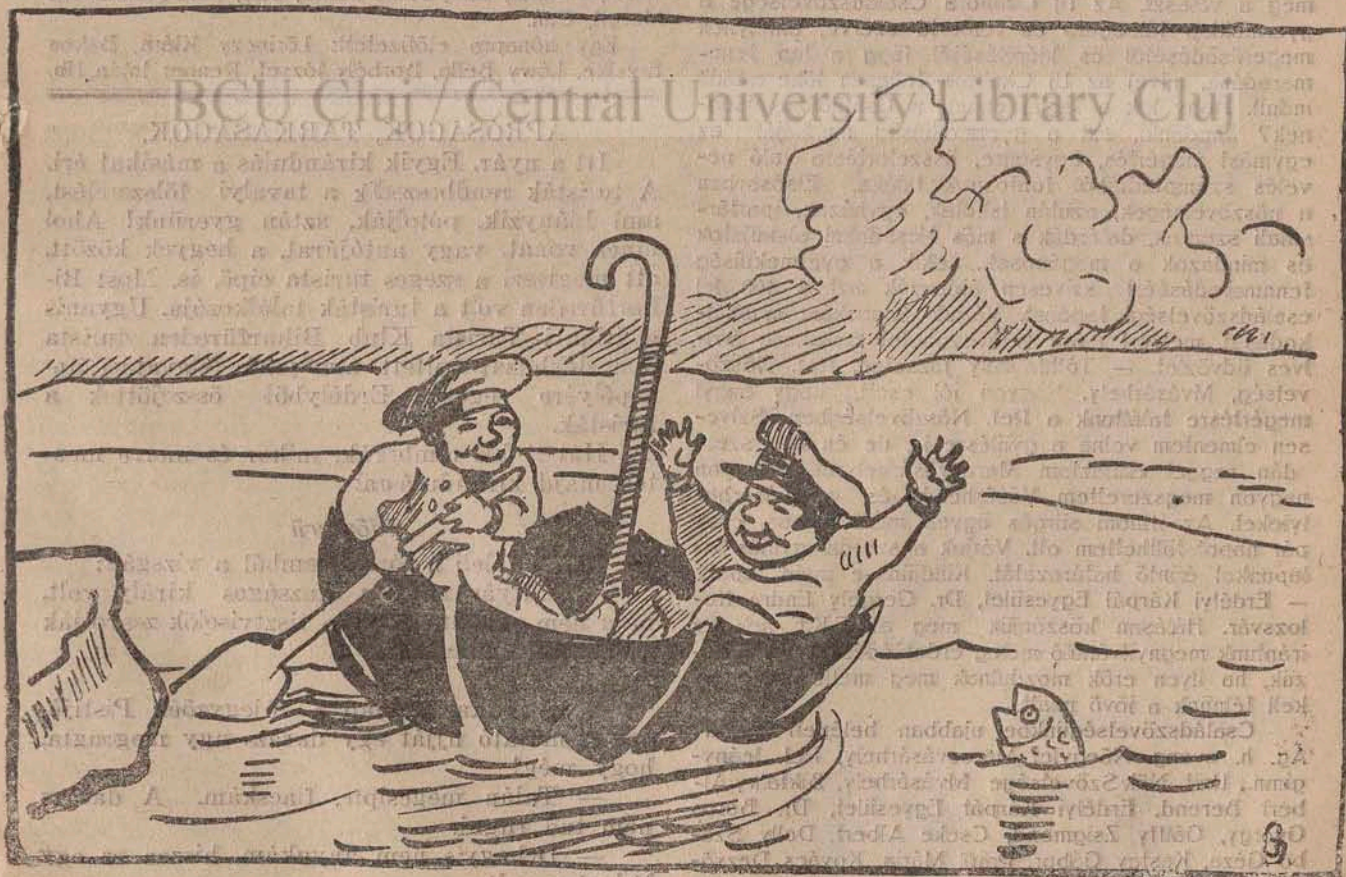
Az Uj Cimbora Családszövetség képes gyermeklapja

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

A bátor hajósok



BCU Cluj / Central University Library Cluj

A Családszövetség hírei:

Bayer Fülöpné, Ag. hlv. evang. nőegylet, Marosvásárhely. Most már hazulról küldöm Nagyliszteleji Asszonyomnak az Uj Cimborra üdvözlését és köszönetét kis lapunk támogatásáért. Kérjük a nőegylet asszony tagjait, hogy munkálkodjanak tovább is a Családszövetség marosvásárhelyi kiépítésén. A Nőegylet Családszövetségünkbe való belépését — ezennel nyugtázzuk. — Dr. Sárkány Miklósné, Unió. nők szövetsége, Marosvásárhely. Ha minden nőegylet olyan lelkes szeretettel munkálna a gyermekujság ügyét, mint az Unió. Nőegylet Marosvásárhelyen, akkor az Uj Cimborának nem kellene aggódnia a jövő bizonytalansága miatt. Hálás köszönettel vetjük a Nőegyletnek a Családszövetségünkbe való belépését. Itt köszönöm meg Herszéni Irmuskának is az Uj Cimborra érdekében kifejtett munkásságát. Kérem, hogy munkálja ezután is annyi szeretettel és annyi lelkesedéssel ügyünket, mint amennyivel eddig munkálta. Az egyesületeknek küldjük-e a lapot? — Kardos Annuska Rom. kath. Nőszövetség, Marosvásárhely. Drága Annuskám, sajnálom, hogy találkozásunk csak olyan rövid időre terjedhetett. Kérdésére itt adom meg a választ. Az Uj Cimborra Családszövetsége a gyermeklap támogató és fentartó szerve, amelynek megerősödésétől és kiépítésétől függ a lap fennmaradása, mivel az Uj Cimborra teljesen tökére nélkül indult. Hogy kik a tagjai ennek a Családszövetségnek? Mindenki, aki a gyermekujság munkáját az egymást megértés, egységre, összetartásra való nevelés szempontjából fontosnak találja. Elsősorban a nőszövetségek, azután iskolák, egyházak, ipartársulati szervek, dalárdák s más társadalmi alakulatok és mindazok a magánosok, akik a gyermekujság fennmaradásáért szívesen áldozzák azt a 100 lei családszövetségi tagdíjat. Várjuk Annuskám munkálkodását, melyért előre is köszönetet mondunk. Szíves üdvözlét. — Tóthfalussy Józsefné, Ref. Nőszövetség, Mvásárhely. Nagyon jól esett, hogy annyi megértésre találunk a Ref. Nőszövetségben. Szívesen elmentem volna a gyűlésre is, de én már szerdán reggel elutaztam Marosvásárhelyről. Nagyon nagyon megszereltem Vásárhelyt és a vásárhelyieket. Az ifthoni sürgős ügyek miatt sajnos, csak pár napot tölthettem ott. Várjuk a szerdai gyűlés kis lapunkat érintő határozatát. Küldjük-e majd lapot? — Erdélyi Kárpát Egyesület, Dr. Gergely Endre Kolozsvár. Hálásan köszönjük meg az E.K.E.-nek az irántunk megnyilvánuló meleg érdeklődését. Ugy érezzük, ha ilyen erők mozdulnak meg mellettünk, nem kell félnünk a jövő miatt.

Családszövetségünkbe újabb belépett tagok: Ag. h. evang. Nőegylet Marosvásárhely, Ref. leánygimn., Unió. Nők Szövetsége Mvásárhely, Bikfalvy Albert Berend, Erdélyi Kárpát Egyesület, Dr. Boros György, Gálffy Zsigmond, Cseke Albert, Dolly Szabó Géza, Kastay Gábor, Pauli Mária, Kovács Dezsőné, Dr. Gergely Endre, Kolozsvár.

Kérjük hátralekos előfizetőinket, hogy előfizetésüket mielőbb rendezni sziveskedjenek, mert különben a lap küldését részükre kénytelenek leszünk beszüntetni. Előfizetőink pontosságától függ a mi zavartalan megjelenésünk is. Amennyiben lennének olyanok, akik kis lapunkat nem tartanák meg, úgy kérjük az eddigi számok ellenértékét kiadóhivatalunknak beküldeni.

A kiadóhivatal postája

Kis lapunkra beérkezett előfizetéseket köszönettel nyugtázzuk.

Egy évre előfizetett: Bálint Tivadar, Săcărâmbu.

Félévre előfizetett: Molnár Miska és Sárika, Hb.; Magyar Párt, Baia-Mare; Id. báró Bánffy János, Nusfalău; Koczka Barnuska, Bucu, Csehszlovákia; Erdélyi Rachel és József, Tg.-Mures.

Negyedévre előfizetett: Gorondi Jancsika, Oradea; Jónás Médike, Illés Irmuska, Fábian Anci, Szarka József és Laci, Deutshenschmied Jenő és Ennő, Schwartz Gyurka, Papp Margit és Magda, Görög Livia, Hb.; Retezár Antal, Cluj; Szűcs Ilidkő, Cluj; báró Mannsberg Margit, Cluj.

Egy hónapra előfizetett: Lőrinczy Klára, Bakos Erzsike, Löwy Bella, Borbély József, Renner Jolán, Hb.

APRÓSÁGOK, TARKASÁGOK.

Itt a nyár. Egyik kirándulás a másikat éri. A turisták rendbeszedik a tavalyi felszerelést, ami hiányzik, pótolják, aztán gyérünk! Ahol nincs vonat, vagy autójárat, a hegyek között, ott megteszi a szeges turista cipő, is. Most Biharfüreden volt a turisták találkozója. Ugyanis a Bihar Turista Klub Biharfüreden turista menedékházat épített, amelynek felavatási ünnepélyére egész Erdélyből összejöttek a turisták.

Hát ti kis cimborák, mikor és merre mentek majd kirándulásra?

Időszerű

Lajcsi feleli a történelemből a vizsgán:

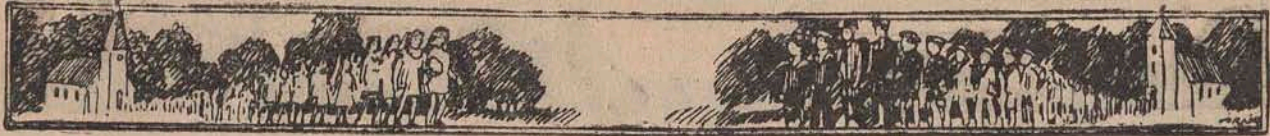
— Mátyás nagyon igazságos király volt, mert nem engedte, hogy a tisztviselők zsarolják a szegény embereket.

*

— Anyuka, tegnap a főjegyzőék Pistijének a mutató ujját egy darázs úgy megmaga, hogy még!

— Talán megesepte, fiaeskám. A darázs nem tud rugni.

— Dehogya nem anyukám, hiszen ez egy lódarázs volt.



Mit szeretek ?

Irta: Pósa Lajos

Szeretem a kedves tavaszt,
A fészket, ha fészket tapaszt,
A madárkát, ha énekel,
És a gólyát, ha kelepel.
Szeretem a virágokat,
Zöld füben a bogarakat,

A szép érett gyümölcsöket,
Új buzából a kenyeret.
De legjobban a jó Istent,
Aki megteremtett mindent,
Ki jó szüleimet adta,
S mindnyájunknak gondos Atyja.



A virágok királynője

(Perzsa mese nyomán)

Hadd mondjam el, hogyan lett a rózsza a virágok királynője. Mert nem mindig az ő fejét díszítette a királynői korona és nem mindig őt vették hódolatukkal körül a virágok, hanem a lótuszt, ezt az ugyancsak gyönyörű virágot. De az alattvalók nem voltak megelégedve királynőjükkel, mert mihelyt a nap lenyugodott és az ég alján halványan felbukkant a hold, a lótusz elbágyadt, becsukta szirmaiát és lehajtotta szép fejét. (A régi mese szerint ugyanis a lótusz Isisnek, vagyis a holdnak a gyermeke és mikor az anyai kéz gyöngéd simogatását érezte, rögtön elálmosodott.) A virágok úgy gondolták, hogy a királynőnek éjjel is örködni kellene fölöttük, ezért hát elküldték a büszke lilomot Allah-hoz, hogy adjon nekik egy más királynőt. Allah meg is hallgatta a virágok kérését és a következő reggel a felkelő nap tekintete egy gyönyörű rózsabokron akadt meg, amely tele volt sok-sok fehér rózsával. Jöttek a virágok és csodálták az új királynő szépségét, de nemcsak ők, hanem az egész természet hódolt a rózsának, még a fürge, örökké mozgó szellő is megállt egy pillanatra, hogy megcsodálja.

Aztán eljött az este. A természet elcsendesedett, a madarak abbahagyták az éneket, a patakocska halkabban csobogott és a virágok lehajtott fejjel szunyókáltak, csak a rózsza pompázott üdén és büszkén, mint a reg-

gel. A hold rávetette ezüstös fényét és így, ezüst fénytől körülfolyva pillantotta meg a királynőt az arra repülő fülemüle. Fáradt volt szegényke nagyon, kicsiny szárnyai alig tartották már, hisz reggel óta repült, repült és kereste elveszett párját. De a királynő oly szép volt, hogy nem birt megválni tőle. Ott röpködött körülötte, gyönyörű dalokat énekelve. De jaj, nem vigyázott a fülemüle és kicsi szívért megszurta egy tövis, melyeket Allah fegyverül adott a királynőnek. Még egyet lebbent kis szárnya, aztán élettelenül hullt a rózsza kelyhére és szíve vére pirosra festette a rózsza fehér színét. Ott pedig, ahol a fehér és piros rózsák a bokor közepén találkoztak, halvány rózsaszínű virágok illatoztak attól kezdve.

A rózsza ma is a virágok királynője, de attól kezdve, hogy a kis fülemüle vére ráhullt a rózsza fehér szirmára, attól kezdve piros rózsák fakadtak azon a bokron és lassan, lassan az egész világon elterjedtek.

Petrovay Gabriella.





Föld alatt, föld felett

Írta: László Marcella

A TITOK MÉGIS CSAK KIDERÜL

Délutánra kitisztult az idő. A nap mellegen tüzött le a földre. Aki csak tehetett, árnyékba húzódott az égető napsugarak elől. A kisfiú is széjjel nézett az udvaron, hova is mehetne?

— Hopp! megvan! kiáltott fel örvendő. Az uccán, a házuk előtt lombos eperfa terjeszkedett, alatta kis padka állt.

— Ez a hely éppen jó lesz — gondolta a kisfiú. Hamar le is telepedett a fa árnyékába. Egy darabig nézdegéllődött, kik jönnek-mennek az uccán. De akik ott elmentek akkor, csupa ismeretlen bácsik és nénik voltak. A kisfiú unalmában bóbiskolni kezdett, egyszer aztán végképp lecsuklott a feje és elnyomta az álmot. Még horkolt is, de csak azért, mert a száját elfelejtette becsukni. Egy légy belle is repült egykettőre s úgy látszik, jól érezhette magát a kisfiú szájában, mert csak akkor repült ki nagy rémületen, mikor a kisfiúnak megmozdult a nyelve.

Ennek a kisfiúnak olyan csodálatos természete volt, hogy, amit látott, hallott, vagy amit mondott neki valaki, álmában mind kibeszélte. Így történt vele most is. Ahogy ott ült a kis padkán, azt álmodta, hogy újra ott áll a márványmedence mellett és Szökőkuttal, az igazi-val beszél. Megmozdult a szája: (akkor repült ki belőle nagyijedten a légy)

— Kedves Szökőkút — mondta egész hangosan, bennem megbízhatok, én el nem árulom a titkot a világon senkinek, hogy te most visszamégy a föld belsejébe három napra és egy idegen Szökőkút fog csobogni a képedben.

A ház előtt akkor talált elmenni a három pápaszemes városi ur. Az egyik meghallotta az álmában beszélő kisfiú szavait.

— Álljunk csak meg! — intett a társainak — ez a kisfiú valami titokról beszél. Ez bizonyára igen érdekes lesz.

Odalopózkodtak a padka mögé mind a hárman és kihallgattak mindent. Aztán, hogy a

titkot megtudták, lassan, óvatosan eltávoztak onnan, nehogy a kisfiút felébresszék.

Egyenesen Szökőkúthoz vágattak.

— Na majd adunk mi ennek a Szökőkútnak! — mondták mérgesen. Nem fog itt sasirozni fel és le. Ehol, most is kapja magát, el-tűnik és egy idegen Szökőkútra bizza a csobogást. Ha ez a kisfiú álmában ki nem beszél a titkot, észre sem vettük volna a csalafintaságot.

Petsze ők nem tudták, hogy Szökőkút milyen fontos ügyben ment, hogy három nap múlva tartja a lakodalmát. Hajnallal, az Ég szépséges leányával és ez be kell jelentenie földalatti rokonságának. Különböző módon nem lettek volna olyan goncszak és szigorúak.

Alig, hogy a tétlhelyre értek, jobbra-balra csavargatni kezdtek a márványmedence szájánál. Addig-addig csavargattak, egy srófot úgy leszoritottak, hogy azt többé felnyitni nem lehetett.

Szökőkút utja el volt zárva.

Három nap múlva még alig pinkadt az ég alja, a kisfiú már is sietett, hogy az igazi Szökőkútot vizsontlássza.

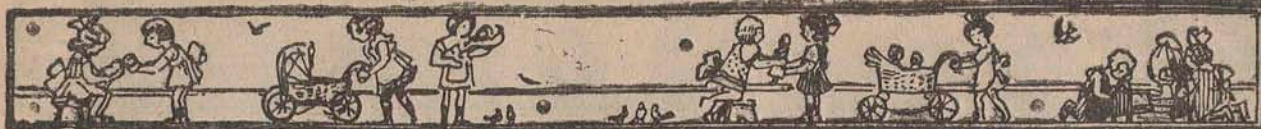
De milyen meglepetés érte! Hajnal borúsán, szemében könnyekkel váta.

— Mert vagy olyan szomorú, szép Hajna! — nézett rá a kisfiú kérdően.

— Hogyne lennék, mikor mátkámmal, Szökőkúttal most lenne a lakodalmam, a Szökőkút nem tud feljönni a földről. A három pápaszemes ur elzárta előle az utat. S a szép Hajnal szeméből permetezni kezdtek alá a bánatkönyvek, még a kisfiú arcára, a ruhájára is hullott belőlük egy pár csepp.

A kisfiú sápadtan hallgatta Hajnal szavait. S valami belenyúlott a szívébe.

— Óh, biztosan álmomban kibeszéltem a titkot! Most jutott eszébe, az édesanyja említette, hogy míg aludt a fa alatt, látott arra menni három pápaszemes urat. Biztosan kihallgatták, amit álmomban beszéltem Szökő-



kutról, csakis így történhetett meg a baj.

— Jaj! jaj! szegény Szökőkut! — kezdett el zokogni a kisfiu. Sirt ő is, mint Hajnal, aki immár hiába várta mátkáját: Szökőkutat vissza.

Végül is Hajnal kezdte vigasztalni: Ne sirj kisfiu, ezzel már nem lehet segíteni a megtörtént szerencsétlenségen. Szökőkutnak addig bolyongania kell a sötét földalatti tekervényes utakon, amíg meg nem nősz s olyan nagy nem leszél, mint a pápaszemcs urak. Akkor aztán — ezt kell ígéred, felnyitod az én mátkám börtönének a zárát. Addig várok reá hajdon fővel.

A FÖLD ALATT.

Ezalatt Szökőkut mit sem sejtve a történetekről, vidám esobogással osont végig a jólismert földalatti utakon. Még biztatta magát: csak előre bátran! és minél gyorsabban, szépséges szép mátkám, Hajnal ne várjon hiába rám.

Egy kivénhedett otromba kő állította meg az útjában.

— Na, fürgé Szökőkut, mi ujság? Visszakivánoztál közénk?

— Dehogy is kívánoztam — felelt vissza, de már csak ugy futtából, három nap mulva lesz az esküvőm Hajnallal, az Ég szépséges leányával, ezt jöttem bejelenteni a rokonságomnak.

— Ha szabad kérdeznem, beszélt finom úri szavakkal a kivénhedett vén kő, az ásványoknak melyik családjából veszel magadnak feleséget?

— Egyikből sem — adta vissza a szót Szökőkut. Az én mátkám földfeletti világból való és olyan gyönyörűsége szép, te még olyan szépet nem is láttál, vén kő pajtás.

— Topáz királykisasszonynál is szebb?

— Annál is, vén kő pajtás. Na de ég veled, nekem sietnem kell.

A kivénhedt kő fájósan rándította össze zörgő, kemény tagjait és ugy sóhajtozott magában:

— Hej! mikor én is fiatal voltam! És a sárgahaju Topáz után epekedtem, meg a pirosajku Rubinnak huzattam a nótát a tizezeréves ballon azzal a nyalka izlandi Gajzittal.

— De ez már régen volt, talán igaz sem volt — visszhangozták gunyosan a bazalt és

gránit sziklák, a kivénhedett kő szomszédai.

Szökőkutnak útja közben egy cseppkőbarlangon kellett keresztül futnia. Ahol a csinos cseppkőfigurák ugyancsak kacsintgattak rá. Szökőkut itt sem akart megállni. De egy szépséges alaku figura merészen útját állta.

— Nem engedlek el, Szökőkut, itt kell maradnod köztünk, a mi foglyunk leszel s hosszú történeteket kell mesélned arról a földfeletti világról, ahonnan jöttél.

— Ugy van! ugy van! Itt kell maradnod! zugtak rá a többi cseppkő figurák.

Végül is könyörgőre fogta Szökőkut a dolgot.

— De nézzétek, nekem nagyon sietős az utam. Három nap mulva lesz az esküvőm Hajnallal, az ég szépséges leányával és most megyek bejelenteni a rokonságomnak.

A cseppkő figurák leverten néztek össze.

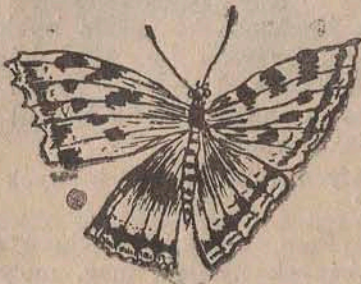
— Az esküvőd? Hát vélegény vagy, Szökőkut? És földfeletti világból választottál magadnak mátkát? Ez nem szép tőled! Mi nem voltunk elég szépek neked? És most már haragosan, fenyegetően zugtak:

— Neked földfeletti mátká kellett?

S mind azt hangoztatták, hogy Szökőkutat nem kell tovább engedni. Végre az egyik eladó sorban levő figura tallalt ki valami okosat:

— Hallgass ide Szökőkut, tovább engedünk, ha mesélsz nekünk valamit arról a földfeletti világról, ahol te is éltél.

— Ugy van! zugtak helyeslően a többiek és kissé enyhébben tekintettek a fogoly Szökőkutra. Sőt voltak egyesek a komoly felnőttek közül, akik rendentásitól néztek rá a rakoncátlankodó, apró figurácskákra ugy, hogy azok menten el is engedték Szökőkut dolmányát, amelybe csak kevéssel előbb belekapaszkodtak.





Csevegés Tudóka Ferkóval

A SELYEMHERNYÓRÓL.

— Tessék csak nézni édes apám azokat a rossz gyermekeket, hogy tépik ott az eperfa leveleit. Miért engedik meg, hogy megfosszák lombjától azt a terebélyes eperfát?

— Valószínűleg selyemhernyó részére szedik, mert a selyemhernyónak mondhatni az az egyedüli tápláléka, fiam.

— Selyemhernyónak? Azt hallottam eddig édes apukától, hogy a hernyók igen kártékony rovarok, még a törvény is előírja, hogy pusztítani kell. Miért fáradoznak azért most, hogy annak a hernyónak elegendő tápláléka legyen? Hadd pusztuljon el az is a többi hernyóval együtt.

— Ez a hernyó kivétel fiam. A selyemhernyó hasznos állat, amiért gondozni érdemes.

— Talán azért, mert selyemhernyónak hívják?

— Nem a nevéért fiam, hanem a selyemszálaiért, amit kitermel. A selyemszálat az emberiség hasznáta lehet fordítani, azért érdemli meg a gondozást és megbecsülést a selyemhernyó.

— Én már láttam selyemszálat! Vajjon hogy készíti az a csunya hernyó azokat a finom vékony fonalakait?

— Ehhez ismerni kell fiam a selyembogár szerveit és fejlődési változatait. Már említettem a lepkék, úgynevezett szívószájú rovarok fejlődését. A selyemhernyó is ilyen. A nőstény selyemlepke júliusban kb. 400 kékes kölesszem nagyságu petét rak. Ezek áttelelnék és a következő év tavaszán, mikor az eperfa is kihajtja leveleit, a meleg hatása alatt megérnek és hernyók bujnak ki a kis petékből. Ezek a hernyók igen falánk jószágok. Az eperfa leveleit szeretik különösen. Gyorsan, kb. egy hónap alatt teljesen kifejlődnek. Ezen idő alatt többször vedlenek és a barna színük helyett egészen krémszínűekké válnak.

— A selyemszálat is a hernyók készítik, édes apám?

— Igen fiam. A kifejlődött hernyók szájában fonómirigyek nyílnak meg, melyek vála-

déka a szájából kifolyva megkeményszik és finom fonallá erősödik. Ebből a finom szálból fon maga köré gubót a selyemhernyó, hol aztán behábozza magát.

— Milyen hosszú szálát ereszthet egy selyemhernyó, édes apám?

— Egy gubóban kb. 300—500 m. hosszú selyemfonál van fiam.

— És meddig marad ilyen begubózott állapotban a selyemhernyó?

— Körülbelül két hétig. Ezen idő alatt a gubóban bábbá, majd pedig lepkévé fejlődik a hernyó.

— És nem fullad meg a hernyó vagy a lepke ott a gubóban? Ha pedig él, akkor hogyan és mikor kerül ki onnan?

— A lepke, ha jól kifejlődik a gubóban, akkor tud magán segíteni fiam. A lepke szájában is nyálkák termelődnek, annak a segítőgével málasztja szét a gubót azon a helyen, ahol ki akar szabadulni. De az ilyen kilyukasztott gubó már hasznavehetetlen, fiam.

— Hogy tudják akkor azt megakadályozni, hogy a lepke ki ne lyukassza a gubót?

— Vizgőz fölé tartják, vagy meleg sütőkemencébe teszik. A hó és a gőz megöli a gubóban rejtőző lepkét mielőtt kibujna.

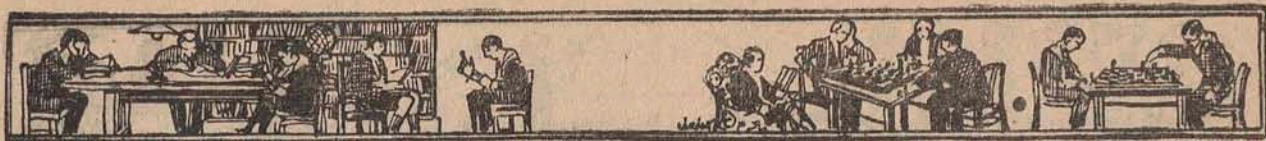
— Mit csinálnak aztán ezekkel a gubókkal, édes apám? Hogyan dolgozzák fel, hogyan értékesítik?

— A kellőképpen elkészített gubókat selyemfonó gyárakba viszik, ott lemérik és megveszik a tenyésztőktől.

— Nagyon könnyű lehet az a gubó, édes apám.

— Hát bizony kb. 4000 darabnak van egy kilogrammnyi súlya. A gyárak aztán különböző szerszámok és gépek segítségével a gubóból fölmotólálják, majd több szálát cénnává eresztenek össze, ezekből készítik aztán a különböző színű és minőségű selyem anyagot, mely különösen a nők előtt lesz igen becses portéka.

— Ha ilyen hasznos állat a selyembogár, akkor miért nem foglalkoznak többen a tenyésztésével?



— Mert nincs minden vidéken annyi eperfa, hogy a leveleivel érdemes legyen selyemhernyót tenyészteni. Csak nagy mennyiségben érdemes a selyemhernyót tenyészteni, fiam. Egy-két, sőt egy-kétszáz selyem bogárral bajlódni szinte idővesztés. Az időjárást és éghajlati viszonyainkat tekintve nálunk is tenyészthető, bár nem ez a selyemhernyó eredeti hazája. Ázsiából került Európába ez a hasznos her-

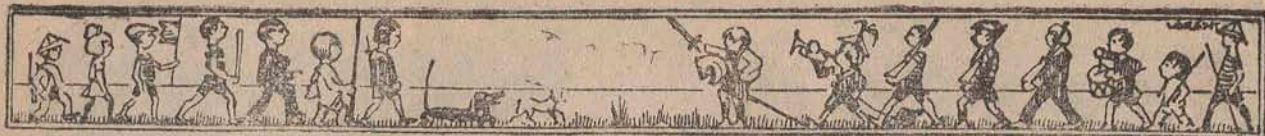
nyó 1550. táján, azóta ismerik nálunk is. De Európában is csak kevés vidéken foglalkoznak még a selyemhernyó rendszeres tenyésztésével. Így is vannak azonban családok, akiknek a selyemhernyó tenyésztése mondhatni főfoglalkozásuk, ez adja meg nekik a mindennapi kenyeret, fiam.

Baczoni János.

Nagyvásár



Fessétek ki ezt a képet színes krétával, amilyen színre akarjátok, azután vágjátok ki és küldjétek be. Lássuk, milyen ügyesen dolgoztok ?



Évike otthon

Irta: *Balogh Andorné.*

Évi zavarba jött.

— De anyukám, eddig sem én csináltam, hanem Mari . . .

— Jaj, kicsi lányom, Marit a vakációra hazaengedjük a fallujába. Eddig iskolába jártál, gondjaid voltak a tanulással, azért nem végeztettem veled ezeket. De most vakáció van. A vakációban nem lesz cselédünk, minden munkát magunk fogunk végezni. De meg aztán, maholnap polgáriba kerülsz és még az ágyadat sem tudnád megvetni? Egy óra idő a szobád rendbeszedésére, takarítására is elég. Vagy mondjuk, másfél óra, 10 órakor újra szabad vagy. A kis virágos kertetet felveri a gaz, csupa dudva. Szinte szégyellem, ha valaki megnézi. Mától kezdve a virágos kert is a te gondod lesz. Gyomlálni, kapálgatni, ültetgetni minden nap lehet benne. Lám, ott vannak a nefelejtsek, a magvuk már megérett, le lehet szedni és jövőre eltenni.

— De anyukám, én még sohasem kapáltam, — mondta Évi.

— Nem baj, kislányom, sok mindent nem tud az ember, amit meg kell tanulnia. Még emellett ha szükség lesz rá, a krumpli hámozásnál is segíthetsz, a rántást meg-megkavarhatod, sőt a petrezselymet is megvágthatod. Egyáltalán amit a főzés körül megfigyelsz, az mind hasznodra válik. Fél 1-kor megterítsz, hogy mire apuka hazajön, azonnal ebédelhesünk.

S miután szépen így mindent beosztottak, Évi egy nagy fehér papírlapra az egészet lemásolta, szép, nagy betűkkel és az ágya felé függesztette, hogy reggel, mikor felébred, mindjárt lássa.

Ott függött a papírlap s rajta az írás.

Napi teendőim:

- 7 óra: Fölkelés, öltözködés
- 7/8: Mesakodás, fésülködés
- 8: Reggelihez való terítés
- 7/9: Közös reggelizés

9-től 10-ig: szellőztetés, takarítás a szobában

11—11-ig: Virágoskertem

12—1/2-ig: Anyukámnak segíték

1/2-ig: Terítés

1—2-ig: Ebéd

2—3-ig: Edények feltörlése és elrakása

3—4-ig: Olvasás az Uj Cimborából s rejtvényfejtés Pityuval, esetleg rajzolás, vagy levélírás a szerkesztőnéninek

4—7-ig: Játék Illyvel és Magdival a babszobában, vagy kézimunkálás, esetleg kirándulás, vagy fürdés a Szamoson.

8 órakor: Fürdés a Szamosban.

10 órakor: Vacsora, lefekvés.

Amikor Évi mamája elolvasta a szépen leírt munkarendet, megelégedetten bólongatott.

— Jól van, Évikém. De még jobb lesz, ha ezt a munkarendet be is tartod. Persze megéssik, hogy valami váratlan dolog jön közbe, vagy valami olyan munka, amely nincs benne a munkatervben, pl. nagymosás, nagyvasalás, gyümölcs befőzés, nagytakarítás, vagy valami csalládi ünnep, ilyenkor aztán némi változás történik a beosztásban. A fő az, hogy a pontosságot, a rendet megszokja valaki s az idejét jól beossa.

* * *

Próbáljátok meg ti is ilyen munkatervet készíteni, minden kis cimborá az ő életkörülményeinek megfelelően. Készítsenek külön ilyen napi, sőt heti munkabeosztást, a leányok és külön a fiúk. A legjobbakat majd közölni fogjuk.

Balogh Andorné.



Ki látott még ilyen versenyt,
amit rendez hét szerezsen?

BCU Cluj / Central Library Cluj



ÉDESANYA POSTÁJA

A gyermek egészsége

Irja: Dr. Steuer Jenő

Említettük legutóbb, hogy a nyárnak az egészségre közvetlenül és legjobban ható tényezői a levegő, a nap és a víz.

Szándékosan említjük elsőnek a levegőt, bár a köztudat a nyárban leghasznosabbnak a napot tartja.

Az elsőség mégis a levegőt illeti meg minden évszakban, de különösen nyáron. Ennek az évszaknak ugyanis éppen napmentes levegője a legkellemesebb, de egyszerűsmind arra is a legalkalmasabb, hogy az ember ősi, természetes formájában léphessen felfel. A legtermészetesebb megjelenése az embernek ugyanis a lakáson kívüli, ruházat nélkül való ifellépés. Egy évszaknak a hőmérséklete és levegője sem annyira alkalmas erre, mint a nyaré.

Hosszu, hosszú időre volt és van még mindig szükség, hogy erre a városi és jobb módu lakosság is rájőjjön.

A levegőtől, szélről, „megfázástól“ való félelem ugyanis a túlságos öltözködéshez szoktatta az embereket, a lakásba szorított bennünket s ez a tévhitből fakadó divat és szokás még nyáron is alig meri a testet ruhátlanul szabad levegőre engedni. S leginkább éppen a gyermekeket óvják tőle. Pedig senki sem örül úgy a könnyű ruházkodásnak s a levegővel való illetén intenzív érintkezésnek, mint éppen a gyermek.

Ebben a kérdésben csaknem napirenden vannak a viták szülők és gyermekeik között. Talán az ősi, természetes ösztön tette a gyermekeket a túlruházkodás ellenségeivé. S lehet, hogy a természet-anyánk szólal meg abban a belső hangban is, amely a gyermeket a szabad levegőre kergeti.

A leguribb gyermek is milyen boldog, ha mezitláb járhat s még a túlzott féltésből a levegőtől már szinte elszoktatott gyermek is hogy örül, ha egy ingben, vagy akár meztelenül is a levegőre futhat.



ÉDES ANYÁK.

Mikor egy-egy romlott
Semmi embert láttok:
Aki magának is,
Másnak is csak átok,
Akinek soh' sínes egy
Tiszta indulatja:
— Sirassátok meg szegényt, mert
Nem volt édes anyja!

Ha a sors egy olyan
Nagy ural hoz össze,
Akitől akár egy
Világ dőlhet össze,

De jaj föl nem éri,
De könny meg nem hajtja:
— Sirassátok meg szegényt, mert
Nem volt édes anyja!

S ha mikor a szívünk
Megtelik jósággal,
A szemünk könnyüvel,
Lelkünk imádsággal,
Mikor egy-egy nemes
Tettet viszünk végbe:
Csókoljuk meg édesanyánk
Lába nyomát érte,

Szabolcska Mihály.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Kérjük hátralékos előfizelőinket, hogy tartozásukat rendezni mielőbb szíveskedjenek, mert különben a lap kiadásában zavarok állnak be.

Báró Bánffy Gabriella, Kolozsvár. Hol töltöd a nyarat, kicsi Gabriella? Örülünk, hogy te is táborunkhoz tartozol. Mi újság a babaszobában? Szeretsz-e járszani, vagy inkább olvasgatsz szabad idődben? No bizonyára hosszú levélben válaszolsz majd a szerkesztő néni kérdéseire. — **Andrássy Péterke és Ernőke, Érmihályfalva.** No, kis cimborák, hát szerettétek-e az újságot? Ugy tudjuk, ügyes, erős fiúk vagytok, a vizsgán is jól feleltétek, de még rejtvényt nem küldtetek be. Hova mentek nyaralni? A szerkesztő néni várja hosszú leveleteket. — **Nestlitz Andriska, Marosvásárhely.** Hát hogy tetszett János vitéz előadása, Andriska? Is megkezdtetétek-e már a kör munkáját? A Miki egér lev. lapokból már a jövő héten küldünk nektek. Édes anyukádnak, apukádnak addig is, míg levelet írhatok, szeretettel sok üdvözlést küldök. — **Rosenfeld Andriska, Marosvásárhely.** Nos, tetszik-e az újság, Andriska? Remélem, nemcsak a mézes kenyeret fogod szeretni, hanem az Uj Cimborát is és így jó cimborák leszünk majd. Anyukádnak üdvözlétem. — **Moller Péterke, Marosvásárhely.** Kedves elnök ur — mit csinál a gárda? Remélem, elnökséged kezén, minden rendben lesz? Édes apádnak, édes anyádnak üdvözlémet küldöm. — **Oláh Lotli, Nagybánya.** A rejtvényed megkaptuk. Jól van, Lotlika, ügyes rejtvényfejtő vagy. Most próbálsz szerkeszteni is rejtvényt, hát ha sikerülni fog. Készülünk menni hozzátok a rajzkiallítás megtartására, még a közeljövőben. Édes apukádat is megkérjük, hogy legyen segítségünkre, hogy minél jobban sikerüljön az új cimborák nagybányai rajzkiallítása. — **Dulkay Elemér, Szalmár.** A rejtvényed idejében beérkezett. Mivel töltöd a vakációd? Látogasd meg a szerkesztő nénit is, hadd ismerjünk meg. — **Kolozsváry Judit, Kolozsvár.** Levélkédet hazajövetelem után elolvastam. A rejtvényeid sorra kerülnek. Jó rajzokat mindig elfogadunk. Várjuk a Sára beszámolóját Beresztelkéről. Aztán te is írhatasz ám máskor is. Kedves szüleidnek üdvözlétem küldöm. — **Szabó G. Árpád, Erdőd.** No Árpád, milyen volt a lapdarugó mérkőzés? Melyik csapat nyert, az erdődi-e, vagy a béltéki? Remélem, hogy az erdődiek győztek? **Simó Mária, Dés.** A 6. számból megfejtett rejtvényeid helyesek. Az nem baj, ha nem is tudod mindeniket megfejteni, mert azt mi tudjuk, hogy egy III. elemista még nem tanulja azokat a dolgokat, amelyek — különösen a „ki találja ki?“ — feleleteiben előfordulnak. Az a fontos, hogy amit megfejtél, az helyes legyen, hogy bekerülhess a döntőbe. — **Róth Margit és Imre, Szalmár.** Rendes, szép munkátokat mindig szívesen nézegetem. A rejtvényetek részt vesz a sorsoláson. —

Markovits Agica, Szalmár. A rejtvényedet átvizsgáltuk. Egy hibát találtunk csak benne. De az nem is nagy hiba. — **Rápolthy Jenőke, Somkut.** Örülök Jenőke, hogy te is rejtvényfejtő táborunkba tartozol. Rejtvényed jó. De máskor irdd meg azt is, hogy hányadik osztályba jársz. — **Bereczky Zoltán, Marosvásárhely.** Isten hozott, új cimbora, közénk. Az elmúlt napokban ott jártam nálatok, sajnáltam, hogy nem ismerhettelek meg. Remélem, nem csak te, hanem barátaid is megrendelik majd az Uj Cimborát. Irdd meg, hogy hová és hányadik osztályba jársz. — **Karikás Ilonka, Szalmár.** Ugyes rejtvényfejtő vagy te is, Ilonka. Részt veszel a rejtvény-sorsoláson. — **László Karcsi, Kolozsvár.** Nem is gondolod, kis cimbora, milyen örömmel olvastam a leveledet. Tudtam ém, hogy László Karcsi cimboránkkal nem vallunk szegyenét. Lám, írod is, hogy a bizonyítványod hiszta fizetés ezenkívül a rejtvény-sorsoláson is díjat nyertél. — **Szabó Imre, Szalmár.** Mivel töltöd a vakációt? A rejtvényed rendes, jó, a sorsoláson résztvesz. — **Lőrincz Pisi, Lugos.** A rajzaidat még nem kaptuk meg, de mindig várjuk. A leveled nagy örömmel és szeretettel olvastam. Az ilyen leveleket mindig szívesen olvasom. Aztán ha kis pajtásaid között lesznek olyanok, akik megrendelik az Uj Cimborát, irdd meg nekünk. — **Kuki Rózsika, Szalmár.** Azt írod, hogy 1920. ápr. 7-én születél. Szóval a szerkesztő néni számítsa ki, hogy hány éves vagy? Lám, nemcsak mi, hanem a kis cimborák is adnak fel néha találós kérdéseket. Így van ez jól, Rózsika. A rejtvényed jó, a sorsoláson résztvesz. — **Kiss György, Kolozsvár.** Írod, Gyurka, hogy sikerült a vizsgád. S ennek én is örülök. A nyert könyvet már el is olvastad?

HOL ÉS KINÉL RENDELHETŐ MEG AZ UJ CIMBORA?

- Kolozsvár:** Gálffy Zsigmond, Unitárius kollégium igazgatósága, Farkas Anna, Központi női titkársága, Farkas u. 8., Kolozsváry István, Monostori u. 61.
- Nagyvárad:** Hegedűs Hirlapiroda, Ref. Jövő szerk., Kiss Bertalan.
- Nagykároly:** Szabó Dezső nyug. jegyző, str. Andrei Munesan (Petőfi u.) 70. és Taub főzsde.
- Dés:** Róm. Kath. Zárda igazgatóság, Movik Antal tanító.
- Nagybánya:** Janovszky Imre, Str. Horia 12. (Postaréti).
- Kézdivásárhely:** Kovács hirlapiroda.
- Marosvásárhely:** Benjamin és Bernát unak, lapterjesztő vállalata.
- Szalmár:** Szamos Hirlapiroda.





FEJTŐRŐ

KERESZTREJTVÉNY.

Beküldte: Tombory Gabriella, Szatmár.

	2	3		4	5	6	7
8			9	10			
11		12		13		14	
	15		16	17		18	
19							
	20	21		22			
23	24		25	26			27
28		29			30		
31						32	

Vizszintes sorok: 1. Kutya faj. 4. Kutya faj. 8. Mindennek van. 10. Ékezet nélkül régi ürmérték. 11. Helyhatározó rag. 12. Nem halott. 14. Ékezetfel félénk erdej állat. 15. Kötő szó. 16. Két mássalhangzó az abc végéről. 18. Levegő más szóval. 19. Női név becézve. 20. Előd más szóval. 22. Lekvár. 23. Kicsinyítő képző. 25. Nyáron jó hűsítő. 27. Ásvány fordítva. 28. á. k. á. 30. Csapadék. 31. Szülő. 32. Minden jó gyermek mond este.

Függőleges sorok: 1. Fiunév becézve, birtokos személyranggal. 2. Ékezettel; idő mérő. 3. Első behí pótlásával szülő. 5. Libahang. 6. S-sel a végén fiunév. 7. Két szó: I. Virág. II. Ugyanaz, mint a 30. vízszintes., csak tárgyesselben. 9. Régi hossz mérték. 12. Kötőszó. 13. Ugyanaz, mint a vizsz. 16. 15. Ilyen, ami ég. 17. Ital. 21. Azonos mássalhangzók. 22. Tanuló is teszi. 24. L...t (zár). 26. Ruhákon is van. 27. Fordítva; kerli eszköz. 29. Ellentétes kötőszó. 30. M, ahogy kiejtik.

Megfejtési határidő: Julius 20.

A 7-ik számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése. Vizszintes: vizsgálat, a hit, régi, ka, tea, az, árt, ere, ez, lm, iaa, ere, óv, hiu, ik, raro, rege, ajándékot.

Függőleges: vakációra, ihar, iz, s. t. t. ára, lé, agár, fizeseket, el, tea, eme, a vaj, mi (til), rigó, hon, uré, rá, ke.

Megfejtették: Szabó G. Árpád, Ardu; Guth Gyurka, Hb.; Oláh Loltika, Baia-Mare; Debreczeni Gábor, Báthory Zoltán, Róth Margit és Imre, Markovits Agi, Hb.; Rápolthy Jenő Sándor, Somcuta-Mare; Bereczky Zoltika, Tg.-Mures, Karikás Ilonka, Glück Klá-

ri és Magdi, Hb.; László Karcsi, Cluj; Dulcay Elemér, Kuki Rózsi, Hb.; Kiss György, Cluj; Szabó Imre, Hb.

Nyertések lettek: Dulcay Elemér, Hb.; Oláh Loltika, Baia-Mare; Bereczky Zoltika, Tg.-Mures.

A 6. szám rejtveny megfejtői közül utólag megfejtéseket küldtek be: Simó Maria, Dej; Lőrincz István, Lugoj.

MIT, KINÉL ÉS HOL VASAROLNAK A KIS CIMBORÁK?

Csali mese lündérország,
Amit minden gyermek úgy vár,
Iskolakönyv a táskába,
Kapható Huszár boltjába!

Piața Brătianu (Deák-tér).

Singer Nándor szívesen ját,
Boltjában minden cimborát.
Akárkinek van költő pénze,
Könyvet, papírt vehet tőle.

Str. Vasile Lucaci (Hám János-u.)

Hogyha jön a vizsga napja,
Ruhát kap apraja-nagyja.
Hol is adnak minden fajtát?

Spitz Bélánál majd megmondják.

Str. Stefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Fontos, hogy a kalap hogy áll
Akár fiu, akár kislány.

Weisz Juliska mindig jót ad,
Kalapvenni oda menj hát.

Str. Stefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Perec, kitli kőmennyagos

Szerelik a gyerekek.

Kis cimborák, hogyha veszték,

Jeneynél vegyetek.

Str. Stefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Mindazon kereskedők, akik az Uj cimborában
hirdetnek, az Uj cimborá Családszövetség tagjai-
nak 5% kedvezményt adnak.

Az Uj cimborá előzetési árai: Romániában
¼ évre 50, ½ évre 100, egész évre 200 Lei.
A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10
Lei portó. Egyes szám ára 5 Lei, Magyarországon
12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában
60 ck.

Uj Cimborá szerkesztősége és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Brătianu No. 9.

Nyomatott:

SZABADSÁJTÓ R. T. NYOMDABÉRLETE
SATU-MARE.